

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetést jutányosabban. Nyilvántartás: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Réz Mihály mint a Tud. Akadémia tagja.

A Magyar Tudományos Akadémia dr. Réz Mihályt, az eperjesi jogakadémia ny. r. tanárát, április 29-ikén, dr. Berzeviczy Albert elnöklete alatt megtartott nagygyűlésében levelező-tagjává a leadott szavazatoknak túlnyomó többségével megválasztotta.

Rendkívül örvendetes és fontos tény juttunk ezzel t. olvasóinknak tudomására.

Örvendetes azért, mert ezzel legfőbb tudományos testületünk érdeméhez képest méltányolta Réz Mihályt azon, nagyértékű irodalmi és publicisztikai tevékenységét, melyet ő részint önálló művek, részint pedig a BUDAPESTI SZEMLE és a MAGYAR TÁRSADALOM-TUDOMÁNYI SZEMLE cz., előkelő folyóirataink, úgy a legkiválóbb politikai napilapokban közzétett cikkei által már évek óta kifejt. Örvendetes továbbá az okból is, mert ez a választás megtiszteltetés a jogakadémiára és Eperjes sz. kir. város közönségére is, melyek Réz tagjaik közé számíthatják.

Jó sok idő mult el azóta, hogy a Tud. Akadémia tagjává eperjesi férfit megválasztott. Réz Mihály a nagymultú Kollégiumnak immár ötödik tanára, kit a Tud. Akadémia tagságával kitüntetett; s Réz eperjesi elődei sorához méltán csatlakozik. Wandrák András és Hazslinszky Frigyes élni már rég megszűntek, de emlékek és irodalmi érdemeik még nagyon is élnek. Az élő, eperjesi akadémikusok pedig: dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetem kiváló jogtanára, úgy dr.

Berzeviczy Albert v. b. t. t., nyug. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a kit a Tud. Akadémia egyszersmind az elnöki méltósággal is megtisztelt. Mindkettőjüket és irodalmi és egyéb téren szerzett kiváló érdemeiket hazánkban mindenki, sőt a külföld is jól ismeri és elismerőleg méltányolja.

Korábban mindketten az eperjesi jogakadémia tanárai voltak, éppúgy, mint Réz.

Őszinte örömmel csatlakozunk mi is a gratulálókhoz és köztük az Eperjesi Széchenyi-körnek Semsey Boldizsár főispán, ügyvivő-elnök és dr. Wallentinyi Samu titkár útján kifejezett, meleghangú és igen elismerő üdvözlétéhez, és kívánjuk, hogy Réz Mihály szép kitüntetését a maga, a Kollégium és a haza javára még sokáig élvezhesse!

A természeti emlékek védelme.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter fontos lépést tett a természeti emlékek intézményes védelme érdekében, a midőn megbízta Kaán Károly erdőtanácsost, hogy a természeti emlékek fentartásának kérdését tanulmány tárgyává tegye.

Kaán erdőtanácsos e megbízatásnak megfelelt s munkája *«A természeti emlékek fentartása»* címen most jelent meg a földművelésügyi miniszter kiadványaként.

A füzet, a külföld e tárgyú tevékenységéből merített tanulságok ismertetése mellett, nemzeti viszonyainkra, valamint a még fenmaradt természeti kincseinkre való figyelemmel tárgyalja a kérdést.

Kaán szerint gondozásra, sőt törvényes védelemre érdemes természeti emlékként volnának tekintendők: a hazai föld felületén, vagy annak mélyében a természet bármely világába tartozó, minden olyan természeti alkotás, vagy annak bármily változatban és arányokban

csoportosult összessége, mely vagy történetileg becses,* vagy tudományosan értékes, esztétikailag kiváló, bármi okból ritka, vagy pedig arra hivatott, hogy idővel a természeti emlékek becsével birjon.

Ilyen nemzeti kincseinkből rendszerbe foglalt csoportosítással s az egész magyar társadalomhoz szólva, a fentartásra érdemes természeti alkotások egész sorozatát tárja elénk, kiemelve, hogy a védelembe fogadásnak utolsó órája ütött, ha nem akarjuk pusztulásnak átengedni azt, a mivel még rendelkezünk.

Ismerteti a külföld országainak a természeti emlékek fentartása érdekében kifejtett tevékenységét és felsorolja azokat az intézkedéseket, a melyek eddig hazánk természeti kincseinek védelme érdekében tettek, hangsúlyozottan rámutatván, hogy a kormányakciónak társadalmi tevékenységgel kell párosulnia, ha természeti emlékeink fentartását biztosítani kívánjuk.

Javaslat az, hogy a tudományos társulatok, egyesületek, hivatalos intézmények és az egész magyar társadalom bevonása mellett, írjuk össze természeti emlékeinket, és, a kellően elbírált és törzskönyvelt anyag ismerete után, a külföld egyes országai példájára hozunk olyan törvényt, mely a műemlékekhez hasonlóan biztosítson védelmet a természeti emlékeknek.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, a ki a természeti emlékek védelme érdekében még 1900-ban kiadott intézkedésével megelőzte az európai országok idevonatkozó akcióit, most, e füzet szétküldése mellett, felhívta a törvényhatóságokat, hogy a kerületükben található természeti emlékeket írják össze, és tegyenek javaslatot azoknak minden időkre biztosítandó védelméről.

Utastotta összes alantás hivatalait és közegeit, hogy a törvényhatóságokat munkájuk végrehajtásában segítsék. Fölkérte közoktatásügyi és a belügyi miniszter-társait, hogy az alájuk rendelt intézeteket, hivatalokat és közegeket hasonló támogatásra hívja föl.

* Ily pl. a czemétei erdőben őrzött az a bükkfa, melybe Petőfi Sándor nevére véste. Petőfi állítólag Tompával és Kerényivel, eperjesi barátjaival, járt ott. Tompa egyik levele is megemlékezik a czemétei kirándulásról. *Hanusz I.*: «Füben — fában.» 1905. 107. l.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Németországi úti emlékek.

Írta: dr. E. Nagy Olivérné Kvassay Annuska (Folytatás.)

Münchenben a belvárosból a széles Ludwigstrasseba kerülve, mindjárt egy hatalmas csarnok ragadja meg a figyelmünket. *Feldherrenhalle* a neve. Elég hangzatos, de összesen két hadvezér szobra áll benne, annyi az egész, de azért érdemesnek tartották a megőrkítésre. Hát a *mi Feldherrenhallánk* mikor lesz meg? Hol Hunyadi János, Bocskay, Kinizsy, Bethlen, Thököly, Rákóczi — hogy csak ezeket említsem — és a többi vitéz magyar hadvezér szobra sorakoznék egymás mellett? Hogy ha az idegen hozzánk jön, megmagyarázhatjuk neki: lássa, ezek az oroszlanzívűek gondoskodtak arról évszázadokon át, hogy a magyar magyarnak maradjon és ez a, sokat sújtott szegény ország annyi vészben és viharban megállja a maga helyét, védőbástyául szolgálva évszázadokon át Középeurópának a barbár kelet hatalmaskodása ellen. De sajnos, ezt mi nem mutathatjuk senki idegennek. . .

A sok művészi dolog mellett még valami van, a mi Münchenben nagyon megragadja az utazó figyelmét. Semmiképpen sem poétikus, sőt nagyon is prózai, de a jó bajorok többre becsülik minden poézisnél, — ez a valami a *sör*. A ki csak Münchenben jár, az mind felkeres legalább egy sörházat, mert ott ismerheti meg igazán a bajor kedélyességet.

Jómagam is vágyakoztam ilyen sör-oázis látására. No hát, nem valami különösen elegáns helyiség, pedig elsőrangúban voltunk. Persze zsúfolásig tömve, ember ember hátán, a csinoskőpü, feketebe öltözött, fehérkötényes pinczérleányok ugyancsak sűrűgtek-forogtak, hogy az óriási tömeget kiszolgálhassák. Körülnéztünk, sehol egy szabad asztal. Mindenütt jól és kevésbé jól öltözött nők és férfiak; járnak ide előkelő tisztviselők a családjaikkal, tiszték, de iparosok is. — No, ha nincs asztal, elmegyünk — jelentettem ki határozottan. De a fürge gazda észrevette szándékomat és utunkat állta. Szíves szóval marasztalt, hogy majd szerez nekünk helyet; hiába megyünk más sörháza, ott éppen annyi ember lesz. Különben is itt a külön-asztal ismeretlen fogalom. Idegenek kerülnek egymás mellé, sőt diskurzusba is elegyednek egymással minden bemutatkozás nélkül; nincsen ebben semmi feltűnő. Szörnyen biggyesztettem az ajkamat, de az uram a humoros oldalát vette a dolognak. — Hja, fiacskám, ha már meg akartál ismerni egy hamisítatlan bajor sörházat — jegyezte meg mosolyogva —, akkor már el kell szenvedned ezt a kis kellemetlenséget. Egész este azon mulattam aztán, hogyan kebelezik be a németek a 14–15 korszó sörüket. Nálunk ez csodaszamba megy, míg itt mindennapos, megszokott dolog. Annyira mennek a sörkultuszban, hogy tudományos előadások alatt is, fehér asztalok mellett, kedélyesen söröznek; sőt a hangversenytermekben Wagnert és Beethovent is sör mellett élvezik.

A mosolygós, derűs München után nagyon ridegnek tűnt fel Nürnberg, mintha a régi idők komorságából még egy árnyék maradt volna ott. A hatalmas

vár, a Hohenzollernek ősi fészke, hej! de sokat regélhetne a régi jó időről, mikor még az *Eiserne Jungfrau* fogadta ölelő, szöges vaskarjait a politikai és egyéb bűnösöket, sokszor ártatlanokat is. A földalatti börtönökben hány sínylő rab keserves, nehéz sóhaj-tását verték vissza a nedves kőfalak? Most a vár egyik tornyában berendezett múzeumban mutogatják a tengersok kinzőszekőt, a mit az emberi raffineria és kegyetlenség csak ki tudott találni. És olyan stilszerűen van ez a múzeum berendezve, hogy az ember maga is szinte börtönben képzele magát. Támolygó léptekkel hagytam el ezt a helyet; igazán rosszul lettem, pedig nem mondhatom magamról, hogy túlgynge-idegzettű vagyok, de mindig élénken működő fantáziám beleképzelte magát a középkor sötét rejtelmibe, és szinte éreztem a hüvelykcsavar, a kőpad és a többi rettenetes eszköz által okozott kínokat. Egy asztalon szegeskorbács. Ezzel verték ki a rosszéletű nőket a városból — jegyezte meg a magyarazónk. Mit állhattak ki ezek a szerencsétlenek! És akkor hirtelen eszembe jutott egy félórával ezelőtti látott kép. Az ódon városház udvarát nézegettük, mikor berobogott az úgynevezett *söld kocsi*, a csavargók fogata, és kiszállt belőle egy cselédformájú nő, bizalmas mosolygással tekintve körül. Úgy látszik, már nagyon otthonosan érezte magát, és meglátván bennünket, szép pukedlit csinált, aztán emelt fővel ment be az ügyeletes rendőrtiszt szobájába. Kalauzunk — egy városi szolga — megfenyegette az ujjával: «Na, te jó madár, hát már megint elcsíptek éjjeli csavargásért? . . .» Íme, a *mostani* és a *régi* Nürnberg. . .

A híres nürnbergi tölcserít is megmutatták, a mely-

ktár
gyógyszer-
rogériában
erületben.

BORGYAR
rstr. 81-83a.
Éktelep:
Székely-u. 18.
LOS =
kivitelben.
izmotorok!
óra-óróknak.
yártmány!
egyzék ingyen.
tött a követke-
rency, Berzel,
mellett, 8 HP,
gler Zsigmond,
rency, Patroha

Ovakodjunk
utánzatoktól!

Megkereste a fontosabb társadalmi tényezőket, a Történelmi és Természettudományi Társulatot, az összes mező- és erdőgazdasági egyesületeket, az Országos Kertészeti Egyesületet és a túristaegyesületeket, hogy egyfelől az e kérdésre vonatkozó javaslatokkal támogassák, másfelől tagjaikat a természeti emlékek összeírásánál való közreműködésre kérjék föl.

Nagyarányú, országos mozgalomról van tehát szó; és mi nem csalódunk, ha azt reméljük, hogy az egész magyar társadalom az ügy érdeméhez méltó lelkesedéssel karolja föl a földmívelési miniszter akcióját.

Kaán érdemes munkáját erdősíttek, lelkészek, jegyzők, tanítók, erdőőrök a földmívelési minisztériumtól ingyen kapják meg, ha a minisztérium könyvtárához fordulnak. Bolti ára 50 fillérben állapított meg.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Meghívó. A Zempléni vármegyei Kazinczy-kör elnöksége: Meczer Gyula főispán, elnök, dr. Hornyay Béla alelnök és dr. Kontz Endre jegyző szívesen átíratban meghívta a Széchenyi-kört a május 16-ikán d.e. 10 órakor S.-A.-Új helyben tartandó díszközgyűlésre, a melyen meg fogják ünnepelni Kazinczy Ferencz születésének 150-ik évfordulóját. A kik a kegyeletes ünnepélyen — a Széchenyi-kör tagjai közül — részt óhajtanak venni, szíveskedjenek május 12-ikéig bejelenteni szándékukat dr. Wallentinyi Samu kőri titkárnál.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Urbán Gyula ny. kir. ítélőtáblai bírót az eperjesi adó-felszámolási bizottság elnökévé nevezte ki.

— **Katonai kinevezések.** A király Aust Albrecht 67. sz. gyalogezredbeli alezredes ezredessé; Müller Károly és Kleinschrodt Ágoston 67. sz., úgy br. Henneberg József 5. sz. gyalogezredbeli őrnagyokat alezredesekké; Schmidt Ágoston 67. sz. ezredbeli századost őrnaggyá; Lehoczky Lajos 67. sz. ezredbeli, úgy Nitsche József és Döring Simon 18. számú tüzérezredbeli főhadnagyokat századosokká; Schiffenhelm Albert, Zwerina Manó, Breuer Emil, Nemes Hugó, Vidovitch Leo és Funk Hermann 18. sz. tüzérezredbeli, Klapetek Oszkár, Brittig Ferencz, Dobos László, Surmin Rezső és Pavlíček Antal 67. sz. ezredbeli, úgy Savu Kornél 5. sz. ezredbeli és Herkely Béla 9. honvédezzredbeli hadnagyokat főhadnaggyokká kinevezte.

— **Doktorrá-avatás.** Mozolovszky Sándor, ki középiskolai és jogi tanulmányait Eperjesen végezte, ez év május hó 1-jén a kolozsvári egyetemen doktorrá avatott.

— **Vécsey Tamás,** a budapesti egyetem tanára, m. kir. udvari tanácsos, a ki előbb az eperjesi jogakadémián működött, a napokban töltötte be 70-ik életévét. Az egyetemi tanács ez alkalomból jókívánatait üdvözlő-iratban fejezte ki.

ről annyi tréfás dolgot mesélnek; tulajdonképpen távbeszélő-cső; jó messzire elhallatszott a hangja, ha a várból a városba beszéltek. Még sok érdekes látnivaló akad itt, de bővebben most nem fejtegethetem.

Ha már annyi múzeumból beszéltek, mindjárt felémleltem a berlini Hohenzollern-múzeumot is, melyben oly sok emléket találtam az én asszonyideálmomról, Lujza királynőről is. Ez az, élte virágjában elhunyt, gyönyörű asszony, becézett kedvence és középpontja volt családjának és az egész népének, mindenki által szeretve és körülrajongva. Csupán nagy Napoleont, a kemény hadvezért, nem tudta meghódítani szépségével, a corsicai hős érzéketlen maradt, a szép királynőnek menekülnie kellett előle. Három szobája a múzeumnak őrzi a bájos királyasszony emlékét; ott van a zongorája; régi formájú alkotmány; a húrok lepattantak róla, a billentyűk megsárgultak; de valamikor édes melódiákat csaltak ki rajtuk finom, rózsás ujjak. Az empire-stílus íróasztalon, üveg alatt néhány régi, sárga papírlap, fakult írással; az egyiket kibetűztem. A megszólítás: „Liebe Mama!“ — az aláírás: „Dein

— **Dr. Fischer-Colbrie Ágost** kassai róm. kath. megyéspüspök május 12-ikén, szerdán, d. u. 1/26-kor Eperjesre érkezik. Másnap a bérmálás szentségét fogja a híveknek kiosztani, kongregációtagokat avat fel, küldöttséget fogad stb. Városunkból pénteken távozik, és Bajor községet látogatja meg, hol szintén bérmálni fog.

— **Kirendelés.** A földmívelésügyi miniszter Komán Artúr tótsóvári m. kir. erdőmérnököt a selmecbányai erdészeti és bányászati főiskolához asszisztensi minőségben kirendelte.

— **Áthelyezések.** A közös hadügyminiszter Seiwertth Gyula századost a 46. sz. gyalogezredtől az 5. sz. gyalogezredhez; az 5. sz. gyalogezred parancsnoksága Kohlmann Tamás főhadnagyot Iglórol Kiszebenbe áthelyezte.

— **Esküvő.** Ágotha Árpád, a vezérkarhoz beosztott és legújabbban a 67. sz. gyalogezredtől a 32. sz.-hoz áthelyezett főhadnagy Bécsben nőül vette Pschierer Milát.

— **Eljegyzés.** Csura Miklós kisszebeni gimn. tanár jegyet váltott özv. Marczay Sándorné kedves leányával Zelmával.

— **A kir. kath. tanítóképző-intézet hangversenye** (ápr. 25.) igen jól sikerült. Nagyszámú közönség — közte az intézet teljes tanári testülete, élén Gerbery Sándor igazgatóval — töltötte meg a Rákóczi-kör nagytermét, s élénk figyelemmel kísérte a változatos műsor minden egyes pontját. Az intézeti ifjúságnak ezen első hangversenye a jövőre nézve is a legjobbat engedi remélni. Különösen kiemeljük az intézeti karnak Petrássevich Pál tanár vezetésével előadott énekeit; Grüss R. növendék hegedűszólóját, Nyarady M. növendék énekét és Stima E. növendék szavalatát, úgy a „Lilomfi“ cz. vígjátékot. Ebben főleg Gregor Erzsike, Gyulay Ilona, Batori Emma, valamint Figula A., Dobra B. és Dacsinszky J. növendékek arattak megérdemelt tapsokat. Előadás után táncz következett. Az első négyest 80 pár tánczolta, s a kedélyes mulatságnak csak a hajnal vetett véget.

— **«Tanulmányok.** A politikai tudomány határai. A politikai tudomány módszere. Macchiavelliről. A kiegyezés. Szabadság és egyenlőség. Gróf Dessewffy Aurél. Széchenyi-problémák. Ezen a címen jelent meg legújabbban Budapesten, a «Pallas» irodalmi társaság nyomdájában dr. Rész Mihálynak, az eperjesi jogakadémia tanárának 551 lapra terjedő műve. A hatalmas kötet Résznek eddig külön megjelent fenti munkáit egybefoglalva tartalmazza.

— **A kassai Kath. Patronage-Egyesület** alapító-tagjai gyanánt újabbban Uhlarik Mátyás, az eperjesi kir. törvényszék elnöke, Salamon Géza szepesvármegyei főispán és Medveczky Ede nagyprépost léptek be 100—100 kor. tagdíjjal.

— **A naptáregyesítés.** Firczak Gyula munkácségyházmegyei, dr. Vályi János eperjesi és Drohobeczky Gyula kőri gör. kath. püspökök nagyon óhajják a naptáregyesítést. Firczak püspök megkereste

a g. kath. román püspököt, hogy ők is csatlakozzanak a mozgalomhoz; azonban ők azt a választ adták, hogy a Julián-naptár mellett maradnak. Ezt az elhatározásukat azzal okolják meg, hogy az oláh nép ezen naptár szellemébe magát nagyon beleélte.

— **Gallérok, kézelők** legszebben tisztítanak Hattenberger Béla gőzmosóglyárban, Kassa. Képviselő Eperjesen Theisz Ármán czég által.

— **A kir. kath. főgimnázium hangversenye.** Nagyszámú, díszes közönség töltötte meg május 2-ikán a főgimnázium tornacsarnokát, hogy gyönyörködhessenek az ifjúság ambiciózus és dicséretreméltó törekvésében, mely a művészet iránti fogékonyságát mutatja. A férfiak igen ügyesen interpretálta — Klets tanár avatott vezetése mellett — Huber művét. Kéler magyar motívumú nyitányát zongorán Drács T. és Jacsó R. tanulók adták elő nagy technikával, átérve és érvényre juttatva a szerzőnek intencióját. Ezt követte a vegyes-kar által előadott népdal-egyveleg a szokott szabatsósággal. Majd a «Lysistrata» operett «Dal Ámorhoz» cz. részlete kötötte le figyelmünket, melyet a főgimn. zenekar, Nedved tanár vezetésével adott elő. Az előadás és a benne megnyilvánult összharmónia méltó bizonyítékai a vezető-tanár kiválóságának. Inczinger Béla és Jacsó R. tanulók az 5. pont előadásában minden tekintetben megfeleltek a kivánalmaknak. Verdi örökéletű nagy operájának, a «Traviata»-nak a «Czigánynök kardala» cz. részletével, valamint Abt «A vízi rózsza» cz. művének nehézségeivel sikerrel küzdött meg a férfi-kar, bebizonyítva, hogy a klasszikus zenét is eredményesen műveli. Befejezéskül a zenekar élénk temperamentummal és kellő ügyességgel adott elő magyar dalokat. A játék közvetlensége, az érzékek melegsége teljessé tették az előadást. Külön ki kell emelnünk Nedved tanár buzgalmit, ki a szó igazi értelmében fogja fel nemes hivatását. Ez alkalommal is méltányolnunk kell a főgimnázium vezetőségének azon törekvését, mely az ifjúság zenei tehetségének, zene iránti fogékonyságának fejlesztésére irányul.

— **Az országos ifjús. torna-versenyt** ezidén május 22. és 23-ik napjain tartják meg Budapesten. Ebben Eperjesről a kir. kath. és a koll. főgimnáziumok, úgy a koll. és a kir. gör. kath. tanítóképző-intézetek vesznek részt. Városunkból mintegy 160 tanuló utazik fel a versenyekre. A koll. főgimnáziumból 48 tanuló és a következő tanárok mennek Budapestre: Gömörly János igazgató, Perényi Vilmos, Saguly József, Teltsch Kornél és dr. Wallentinyi Samu. — A mint lapzártakor értesülünk, a tervezett orsz. ifjús. tornaverseny elmarad; így határozott a vall.- és közokt.-ügyi minisztérium.

— **Vizsgahangverseny.** Novák József zenetanító a mélyen tisztelt szülők s érdeklődők szives tudomására adja, hogy növendékeivel folyó évi május 16-ikán, vasárnap délután 4 1/2 órakor a Rákóczi-kör nagytermében vizsgahangversenyt rendez. A műsor 19 pontból fog állani. Meghívók s részletes program szét fognak küldetni.

gehorsamer Fritz». IV. Frigyes Vilmos porosz király, I. Vilmos császár bátyja, írta ezeket a sorokat Königsbergből, a gyermeki szeretet megható ragaszkodásával és kedvességével az ő jó mamájának. Az üvegeszekrényekben egy-két toalett, mind a lehető legegyszerűbbek. Az öltözködésben kerülte a fényt és pompát. Ez a potsdami városi kastélyban lévő lakosztályán is meglátszik. A lehető legegyszerűbb berendezés, de azért minden egyes bútoron visszatükröződik a jó ízlés és a finom elegancia. A hálószobában, a mely még mindig régi eredetiségében áll fenn, nincs parkett, ellentétben a többi szoba tükörfényes padlójával. A szolga megmagyarázta, hogy a királynő nem tűrte budoárjában a parkettet, mert naponta felmosatta a padlót egészségi szempontból. A szoba egyik sarkában Vilma hollandi királynőt ábrázoló portré, melyet néhány év előtt tett látogatásának emlékére küldött, a mikor ezt a lakosztályt foglalta el. A kép alája erős, határozott vonásokkal írta a nevét.

A potsdami Stadtschlossban különben sok, igen érdekes látnivalója akad az idegennek. Engem nagyon

meglepett Nagy-Frigyes szobáinak pompája. A hogy a történelemben tanultam erről a bölcs királyról, mindig úgy képzeltem, hogy lángelméje megvetette az efféle hiú fényűzést; de szörnyen csalódtam. Pompadour asszony budoárja nem lehetett fényűzőbben bútorozva, mint az egykori nagy király hálószobája. Az egész szoba ezüstdíszítéssel van telis-teli; a széles, mennyezeti ág is ezüstből készült, és nagyon emlékeztet a gyermekkori tündérmesék királynőinek palotájára, az arany- és ezüst-szobákra. A fogadóterem márvány, dús czirádákkal ékesítve; egy harmadik meg csupa tükör és porcellán. Gyönyörű szép, rengeteg értéket képviselő termek ezek, de azért Lujza királynő egyszerű, empire-bútorzata mégis jobban tetszett nekem. Régi igazság, hogy minden nagy embernek megvan a maga gyengéje. Úgy látszik, Nagy-Frigyes korát messze túlhaladó felvilágosodottsága és szabadgondolkodása dacára sem vetette meg a földi hiúságokat. Nagyon szigorú, pontos és rendszerető ember volt; ezt különben egy példával is illusztrálom. A Potsdam melletti sanssouci kastélyban feltűnt nekem a folyosón

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő — **TETŐFEDŐANYAG.** —

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

— **Berthóty Gizi Iglón.** A Kassai Zenekedvelők Dalegylete május 8-ikán Iglón táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. Ezen *Berthóty Gizi* énekművésznő, *Maleczkyné* tanítványa, is föl fog lépni, és sikereinek számát bizonyára ezúttal is szaporítani fogja.

— **Willand testvérek** lovardája május hó második felében háromnapos vendégszereplésre Eperjesre érkezik.

— **Az utolsó színelőadás** ebben az idényben április 30-ikán volt. «A koalíció» című, mulattató vígjáték került színre; s benne különösen *Füzy, Fehér, Földvári, J. Szell Erzsé, P. Nagy Linda* és *Geröffy Rózi* tűntek ki. *Szabados* igazgató társulatát újjászervezi. A régi főbb tagok közül valószínűleg csupán *Madas, Földvári, Palotay karnagy* és *P. Nagy Linda* maradnak meg, úgy — természetesen — *Sz. Végh Gizi* is. *Füzess Lenke* helyett szubrett-énekesnőül alighanem *Szigeti Irén* fog szerződni, kinek hangja még kisé gyenge ugyan, de játéka temperamentumos, megjelenése kedves. Az igazgató a zenekart is egészen újjalakította.

— **Hajfonatok és hajbetétek** kaphatók *Bilich Ferencz* színházi fodrásznál, Fő-utca 63. sz. Kifésült hajból hajfonat, hajbetét stb. három nap alatt készül.

— **Jutalmazott cselédek.** *Saly Győző* rendőrkapitány a Kósch Frigyes-féle alapítványnak kamataiból egyenként 26 K. 50 f. jutalmat adott a következő, hosszú időn át hűen szolgáló cselédeknek: 1. *Fasztrembszky Teréz* zborói szül., 44 éves szakácsnőnek, ki *Habel Lambert* erdőmérnöknel 16 év óta; 2. *Tomko György* zsebefalvai szül., 57 éves kocsisnak, ki *Meliórisz József* földbirtokosnál 15 $\frac{1}{2}$ év óta; 3. *Novak Mária* iófalvi szül., 43 éves cselédnek, ki özv. *Wallinger Ferencznénél* 11 év óta szolgál.

— **«Ráth Péter városrész.»** A kassa—oderbergi vasútigazgatóságának és főleg ruttkai *Ráth Péter* vezérigazgatónak hathatós segítségével és közbenjárásával az iglói vasutasok nagy részének módjában lesz nemsokára saját házáat felépíthetnie. A vasút mellett 73 házzal új városrész fog emelkedni, mely hatalmas lökést van hivatva adni Igló jövő fejlődésének. A telekparcellázásokat nemsokára meg fogják kezdeni. Ehhez a pénz — úgy tudjuk — maga az igazgatóság adja. Az építkezéshez pedig hollandiai bank szolgáltatja az amortizációs kölcsönt. Az építkezési anyagot a vasút díjtalanul fogja a helyszínére szállítani, a mi szintén tetemes megtakarítást jelent. A vasutasok körében az az általános óhaj, hogy Igló új városrésze «Ráth Péter városrész» nevet kapjon, a mit hivatalosan is készséggel fog megadni a városi képviselőtestület, mely a vezérigazgatónak Igló fejlesztése körül szerzett érdemeivel teljesen tisztában van.

— **Köszönet.** A kir. gör. kath. tanítóképzőintézet ifjúsága április hó 24-ikén tartott, hangversenyvel egybekötött táncmulatságán az intézeti zászló és a Gyermekvédő Liga alapja javára a következők

elhelyezett pamlagok szokatlan keskenysége, mire a vezetőnk megjegyezte, hogy ezeket a nagy király azért készítette ilyen kényelmetleneknek, nehogy az éjjel ott örködő gárdistái, a hosszú virrasztásban kifáradva, esetleg leheveredjenek. Megtette, hogy éjnek idején felkelt és szemlét tartott köztük, vajjon elég éberek-e, és jaj volt annak, a kit egy kis szunyókáláson rajtaszippett.

Potsdam a császári ház legkedvesebb tartózkodási helye; de nem is lehet csodálni, bájos vidéke elragad mindenkit. Az év legnagyobb részét itt kint töltik; mikor mi ott jártunk, egy derűs novemberi napon, a császár még kint lakott, és, a mint mondták, csak karácsony után költözik Berlinbe. A trónörökös párnak meg állandó tartózkodási helye ez. Az uralkodó nem szereti Berlint, mert nem mozoghat olyan szabadon; gyalogpártikat sohasem tehet, pedig ezekért rajong; mert ha megindul a főváros utcáin, szászámra követik a kíváncsi, bémész emberek, nem a bennszülöttek, hanem az idegenek, különösen az angolok. Az angol a világ legkíváncsiabb utazója, mindent akar látni és mindenütt ott akar lenni, nem kimélve sem pénzt, sem fáradságot. Potsdamban a császár semmiféle zaklatásnak

fizettek felül: *Semsey Boldizsárné, Uhlarik Mátyás* 20—20 kor-t; *Gyulai Géza* 10 kor-t; *Zaborovszky Béla, Kárpáti József, Gyulai János, Gregor Gerő* 6—6 kor-t; *Répássy György, Dúzs Mária, Báthory János* 5—5 kor-t; *N. N., Tahy József, Kósch Árpád* 4—4 kor-t; *Kovaliczky Zeno, Henebelk N.* 3—3 kor-t; *Libay Miklós, Stronczér Dániel, Szalay N., Egerer F., Csizsek Jenő, Kalusza Félix, Loncz Árpád, Sóska János* 2—2 kor-t; *Czompélyi Ede, Janicsék József, Tomesckó György, Andrászkó Jenő, N. N., Racsek József* 1—1 koronát. A szíves felülfizetésekért ezúttal mond köszönetet a rendezőség.

— **Kiss szerencsése nagy!** Miért legnépszerűbb e három szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss-bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss-bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy-főelárúsítóhelye. Húzás már május 19. és 21-ikén. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13., sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

— **Kivándorlók szállítása.** A belügyminiszter a «Cunard» liverpooli hajóstársaságnak újból megengedte, hogy a Fiumén át el nem szállítható kivándorlókat a nyugati kikötők, illetőleg a «Hamburg—Amerika Linie» hajóstársaság részére is irányíthassa.

— **Határszéli őrségek.** A belügyminiszter a bártfai határszéli rendőrkapitányság területén Alsópágony községben, valamint a lipótszentmiklósi kapitányság területéhez tartozó Szepesófalu határszéli őrségeknek felállítását, 1909. május 1-jétől kezdődőleg, elrendelte.

— **Szenzációs kirakatok.** Az Országos Gyermekvédő Liga, ez a derék, közhasznú egyesület, csak mindig gondoskodik arról, hogy neve közszájon forogjon. Ezúttal, kivételesen, nem valamely nagyobbababú mentő akció adja meg az aktualitást arra, hogy erről az agilis egyesületről megemlékezzünk, hanem azon szenzációs tárgysorsjáték, melyet a liga alapjainak gyarapítására rendez. Ennek clouja: hogy minden sorsjegy föltétlenül nyer egy arany- vagy ezüst-tárgyat. A liga ezekből a nyereménytárgyakból most a főváros legforgalmasabb utcáiban és nagyobb vidéki városokban kirakatokat rendez. Ezek mindenütt oly feltűnést keltenek, hogy ennek nyomán a sorsjegyeket valósággal szétkapkodják. A ki tehát szép arany- vagy ezüstsárgyat akar kapni s azonfelül, úgyiszólván minden kockázat nélkül, szerény filléreivel humanus intézményt óhajt támogatni, mely igazán érdemet szerzett a pártolásra, az siessen és vegyen ezekből a sorsjegyekből. 1 kor. 50 fillérért az összes tőzsdékben kaphatók.

— **A felekezeti tanítók vasúti igazolványa.** A felekezeti s. községi tanítók nemrég újabb mozgalmat indítottak, hogy ők is, mint az állami tanítók, féléru vasúti jegyre jogosító vasúti igazolványt nyerjenek. A veszprémi püspökség hivatalos

lapjának legutolsó számában erre vonatkozólag azt olvassuk, hogy a tanítóság mozgalma máris kecsegtető eredményre járt, mert, a mint megbízható helyről értesülünk, a kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a községi és felekezeti tanítók éppúgy, mint az állami tanítók, szintén részesülni fognak a féléru vasúti jegyekre jogosító igazolványokban. A miniszter ezen elhatározásával legközelebb már a minisztertanács is foglalkozni fog s máris alapos a remény arra, hogy a várva-várt jogos óhaj mielőbb teljesedésbe megy. Tartunk azonban attól, hogy a kormányválság ezt a kérdést is az elintézetlen ügyek között hagyja.

— **Újtátrafüred haladása.** Lázás munka folyik Újtátrafüreden. Nem csupán a szokásos tavaszi tatarozás, hanem nagyszabású építkezés, mely ennek a kedvelt fürdőhelynek látogatottságát erősen fokozni van hivatva. *Rács Arnold* vezetése alatt a fürdő különben is nagyot lendült, és a mióta a tüdőbetegek kezelése dr. *Scharf Pál* orvos gondjaira van bízva, a sanatórium híre is jobban átmert a köztudatba. Az idei télen állandóan volt ott 25—30 beteg, a kik egy-két-havi gyógykezelés után áldva emlegették a sanatórium kiváló előnyeit. A régi sanatóriumot teljesen lerombolták, és helyébe a kor igényeinek teljesen megfelelő dependance került, a hol a vendégek rendelkezésére a legnagyobb kényelem áll. Minden szobának van erkélye és fürdőszobája, légfűtése, villamvilágítása. Egyaránt alkalmas téli és nyári tartózkodásra. 6—8—10-szobás villák konyhával és a szükséges melléképületekkel a nyári szezonra kiadók. Erre nézve legzélszerűbb a fürdőigazgatósághoz fordulni.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosán elismert kintinő szalon- és úti-fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi-apparátusok valamint mindenféle fényképészeti cikkek *Moll A. czégnél* (Bécs, I., Tuchlauben 9, cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapítvaott 1854-ben. Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a czég.

— **Szolgálati lajstrom** az 1909. május hóban kezdődő esküdtzéki ülészakra. *Rendes* esküdttek: dr. *Propper József* ügyvéd (Eperjes), *Kirchmayer Gerő* földbirtokos (Eperjesenyiczke), *Klein Ferencz* kereskedő (Eperjes), *Krivos Gyula* magánzó (Eperjes), dr. *Gmitter József* ügyvédjelölt (Bártfa), *Kresztiankó József* kárpitos (Eperjes), *Joscsák Bálint* csizmadia (Eperjes), *Spanner Róbert* rézműves (Eperjes), *Gebhardt Sándor* földbirtokos (Eperjes), *Hanzély Pál* szabó (Eperjes), *Jurik István* kőműves (Eperjes), dr. *Radács Gyula* ügyvéd (Bártfa), *Heller Menyhért* kereskedő (Eperjes), dr. *Flórián Károly* jogakadémiai tanár (Eperjes), dr. *Fenyves Adolf* ügyvéd (Eperjes), *Bánó Tibor* földbirtokos (Osztopatak), *Tyodor Lipót* ruhakereskedő (Eperjes), dr. *Ferbstein Károly* ügyvéd (Eperjes), *Bodnár András* mészáros (Eperjes), *Hertzka Simon* bádogos (Eperjes), *Hodinka Mihály* házbirtokos (Eperjes), *Zborovszky Antal* borkereskedő (Eperjes), *Mochnay Kálmán* kalapos (Eperjes), *Meliórisz Miklós* földbirtokos (Eperjes), *Biloveszky József* ügyvéd (Bártfa), *Potas János* csizmadia (Eperjes), *Szilvassy*

Eisenach. Százados hársak és tölgyek bólogatnak felénk és hej, de sok mesét suttoznának el, ha beszélhetnének! Elmondanák nekünk, a késő nemzedéknek, hogy vonult fel egy szép királyleány, édes hazánk szülőtte, árpádházi Szt-Erzsébet, az ő hí magyar kísérőivel a thüringiai grókok várába. Ünnepet ültek akkoron a thüringiai grókok, hogy az Árpádok bűszke, ősi törzsének egy gyenge, fiatal hajtása az ő családjuk kötelékébe lép. Vajjon gondolt-e akkor arra az a gyerekleány, hogy lesz még idő, mikor nem terítenek bársonyos szőnyeget az útjára, hogy gyenge lábcskáit ne érintsék a föld porát; hanem fáza, dideregye kell menekülnie, rongyokba burkolva, két gyermekével; tövis tépi köntösüket, kő sebzi lábukat, sárkunyhó a menedékük, földre hintett szalma a fekhelyük... Oh, ha ezt tudja a királyi gyermek, ha ezt neki megjósolhatták volna, úgy visszafordul hí csatlósaival és meg sem áll, a míg hatalmas királyi apjának istenáldott országába vissza nem jut. De hát a fák nem tudnak beszélni... s a magyar királyleány ott élt a komor Wartburgban, akkor talán még nem volt oly mohos és annyira komor. Ólomkarikás, kicsiny ablakán át ki-kitekintgetve a ren-

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen ezáltalán tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értékeltelen utánszókat is kínálnak, bárjan mindent „Roche” eredeti orvosságát.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejc),

Sirolin

Ez az az ótvágy és a testület, megújított a köhögést, vándorlót, éjjeli izmódást.

„Roche”

Egyszerű orvosi rendelésre a gyógyszerész-tan. — Ám Orvostudást — keres.

Lajos fodrász (Eperjes), Lenz Vilmos kereskedő (Nagy-sáros), Sarudy Ede kelmefestő (Eperjes), Sitányi Béla mészáros (Eperjes) — *Helyettes* esküdtek: Fenyus János eszmadia, Petykó Gábor eszmadia, Feczko Mihály mészáros, ifj. Draskóczy Lajos theol. tanár, Glasner Mór szeszkereskedő, Tauth Viktor vaskereskedő, Goldberger Chaim Henrik divatkereskedő, Jordán Adolf kereskedő, Halbsch Gusztáv ékszerész és Stern Nándor ruhakereskedő, valamennyi Eperjesen.

— Megszüntetett bányauzem.

A «Königs-Laurahütte» felsőzsilizai kohó- és bányatársulat Gölniczbányán a «Roberti»-féle bányauzemet, hol 70 bányászt foglalkoztat, megszüntette. Erre okot az a körülmény adott, hogy a társulat az üzemre minden esztendőben ráfizetett.

— Színésznők állás nélkül.

Rossz idők kezdenek járni a színészekre és színésznőkre. Nagyon sokan nem kapnak állást, még pedig a tehetségesebbek sem. Így jelenleg az elsőrangú énekesnők közül ezeknek nincs szerződésük a jövő szezonnra: Parlagi Kornélia, *Kallay* Jolán, Szentgyörgyi Lenke, Lónyai Piroska, *Ruzsinszky* Ilona, Sugár Aranka, Révész Ilonka, *Feledi* Boriska, Honti Elma, Bárdos Jolán, Lányi Edit, Rédei Szidi, Kovács Lili, Rózsa Lili, Galgóczy Emma, Aradi Aranka, Mezey Jolán, *Kaposi* Józsa, Solti Vilma, Lerényi Adél, Batizfalvi Elza, Tibor Lóri, Ragályi Iza, Paxy Margit, Korányi Frida. Ezek eddig 500 — 1200 kor. havi fizetést kaptak. Kívülök van még vagy ötven, kisebb kaliberű énekesnő, a kiknek szerződésük még szintén nincsen.

A kivándorlók pénze. A bártfai határrendőrség az eperjesi rendőrkapitányi hivatal táviratilag értesítette, hogy Bártfán útlevel nélküli kivándorlás megkísérlése miatt visszatartott egyének pénzeiket már útban levő és útlevelel bíró kivándorlók-nak megőrzés végett átadták. Ez alapon az Eperjesre megérkező vonatnál a pályaudvari rendőri kirendeltség *Tancsin* Annától 350, *Tancsin* Júliától 320 és *Kriszko* Annától 20, összesen 690 koronát lefoglalt. Rendőrségünk a pénzt a bártfai határrendőrséghez küldötte.

— Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület a Budapesten, ápr. 24-ikén, Bujanovich Sándor m. kir. udvari tanácsos, alelnök vezetése mellett tartott közgyűlésében elnökévé gr. *Károlyi* Mihályt választotta meg. Az új elnök programbeszédében többek közt hangsúlyozta, hogy az önszorgalomban alapuló szövetkezeti eszmét a XIX. és XX. század legelsőbbrendű, praktikus, szociális vívmányának tartja. Ennek éppen a gazdasági életbe való bevitelében látja azt az útírányt, melyet ha követünk, a jólét és megelégedés felé fogunk haladni. Az elnök fejtegetéseit a közgyűlés tetszéssel fogadta.

— A szesz-italt zárt palackokban árusítók. A mértékek hitelesítéséről szóló új törvénnyel kapcsolatban kiadott miniszteri rendelet következtül, 1911. január 1-jén életbelépő intézkedésére figyelmeztetjük azokat, a kik bort, sört és szesz-italokat zárt palackokban árusítanak: Bort, sört vagy egyéb szesz-italt tartalmazó zárt palack csak a tartalmazott ital törvényes ürmértékében kifejezett mennyiségének megjelölésével és az ezen megjelölés

helyességéért felelős árusító nevének és lakhelyének megnevezésével ellátva hozható forgalomba. Felelős árusítónak ezen rendelet vonatkozásában az tekintetik, a ki bort, sört vagy egyéb szesz-italt tartalmazó zárt palackot a részlet-(detail)-kereskedésben közvetlenül a fogyasztónak elad, vagy ennek részére eladásra készletben tart. A gyáros vagy nagykereskedő csak abban az esetben tekintetik árusítónak, ha a bort, sört vagy egyéb szesz-italt tartalmazó zárt palackot a részlet-(detail)-kereskedés körében ő maga, közvetlenül adja el a fogyasztónak.

— Erdélyi népviseleti képeslevezőlapok Zeidnertől. Ki nem szereti hazánk különböző népeinek sokszor oly szép, összhangzó és zingigazdag viseletét, vásár- vagy templombajárás alkalmával, esetleg odahaza szemlélni? Ki nem örül, ha a kocsiablakból vagy kerékpárról a vándorzigányokat sátruk előtt táborozni látni, vagy mikor útra készülve, csontos, szikár természetükkel meglevenítik a környéket? Hát még egy igazi üstösczigány milyen festői képet nyújt. Idegenek, valamint belföldiek egész bizonyonnyal törekedni fognak ezeket a gyönyörű színezetű képeket és hozzá oly olcsó áron beszerezni: 12 drb különböző, finom, négy-színyomatú kép csak 120, kor. 1 drb 12 fillér. 1. Fiatal szász asszony. 2. Csángó asszony. 3. Román leány. 4. Ifjú szász asszony fátyollal. 5. Szász fonósoba. Csángó népcsoport. Ifjú csángó házaspár. 8. Csoban. 9. Fazekas-czigány. 10. Czigánytanya. 11. Vándorló czigányok. 13. Czigánytábor indulása. Kapható minden jobb könyv- és papirkereskedésben, vagy a kiadónál, Zeidner H. Brassó, az összeg előlege beküldése mellett. Mi a Schuller és Fia fényképzeti műintézetéből származó 12 gyönyörű képet a t. cz. közönségnek legmelegebben ajánljuk.

— Vásárok Királyhelmecezen és Nagymihályban. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Királyhelmez községben az ott jelenleg minden szerdán sertésfelhajtással egybekötve tartott hetivásár ezentúl állandóan minden csütörtökön tartassék meg; továbbá, hogy Nagymihály községben azon hónapokban, a mikor ott országos állatvásár nem tartatik, a hónap harmadik keddjén sertésfelhajtással egybekötve tartatni szokott hetivásárok ezentúl állandóan mindennemű állatfelhajtással egybekötve tartassanak meg.

— Pályázat fehéreneműekre és papucsokra. A kir. hadügyminiszter a közshadsereg kórházai részére 1909. évben szükséges fehéreneműek és papucsok szállítására pályázatot hirdet. Ajánlatok június 2-ikán déli 10 óráig nyújtandók be. Részletes feltételek a BUDAPESTI KÖZLÖNY április 28-iki számában megtekinthetők, vagy a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— A magyar cabaret. A teljesen magyar nyelvű cabaret-művészetet tudvalevően az ismert nevű magyar író: Nagy Endre honosította meg magyar földön. Az ő páratlan népszerűségű budapesti kis színházában, a Modern Szinpadon, mely nemcsak a fővárosi, de a vidéki közönségnek is közkedvelt találkozó-helye, fennállása óta teljesen magyar a műsor. Kizárólag magyar politikai, társadalmi, művészeti és színházi események éles és elmés paródiái és satirái kerülnek itt a közönség elé. A magyar cabaret tehát nem ebben az értelemben szenzációja most a budapesti színházi szezonnak, hanem ama, teljesen újfajta és művészi produkció révén, a mely a *magyar cabaret* címen most Nagy Endre

úrfi néven itt fordította a bibliát német nyelvre és ugyancsak innen bocsátotta világgá éles kritikával megírt röpiratait. Beléptünk egykori szobájába, és bámulatba ejtett az a szörnyű rideg egyszerűség, a mi itt honol; egy kármelitá barát cellája sem lehetne puritánabb. A padozata kő, az ajtótol jobbra egy végtelenül egyszerű fekvőhely, szemközti egy tölgyasztal, melyet íróasztalnak használt, egy láda és néhány apróbb bútor, két szék és készen vagyunk. Csupán az egyik sarokban felállított nagy, zöld cserépkályha kölcsönöz némi barátságos színezetet az egész berendezésnek. A kályha melletti falon teljesen hiányzik a vakolat: «A tintafolt helye», szól a magyarázat. Ugyanis a monda szerint Luthernek egyikben munkája közepette megjelent az ördög légy alakjában és ő el akarta űzni, a mi nem sikerült neki; ekkor ingerültségében feléje röpítette a tintásüveget, ez a falhoz vágódott, ezer darabra törve, és hatalmas foltot ejtett rajta. Idővel eltűnt a folt, de századok mulva sok idegen turista fordult meg a várbán, és ezek követelni kezdték a tintafoltot; az élelmes németek tehát felújították és úgy mutogatták, mintha az eredeti lenne. Nohát a globetrottereknek több se kellett, mindegyik vitt magával egy-egy iczi-piczi darabocskát ebből az ereklyéből; különösen az angolok jártak ebben is elől jó példával, kik, mikor már a tintafoltból egy csipetnyi sem maradt, kezdték a közeli kályha kormos falát csipegetni. Otthon aztán, az ő ködös hazájukban, mint az eredetit mutogatták.

(Folyt. köv.)

Modern Szinpadán a rendkívüli sikerű műsor eseménye. «A magyar cabaret» irodalmi és zenei szempontból teljesen új, és ez magyarázza nevezetes sikerét. Újfajta beállításban, teljesen új modorban kerülnek itt előadásra modern magyar műdalok, *Ady* Endre és más modern magyar poéták verseire. E produkció hatásában nem csekély része van az újfajta előadási módnak, melylyel a dalokat maga Nagy Endre és mellette a máris népszerű primadonna: *Németh* Juliska és a vidéken ismert nevű művész *Ferenczy* Károly interpretálják. Különösen a vidéki közönségnek, az igazi magyar közönségnek, szerez nagy gyönyörűséget és meglepetést ez a, modern és minden ízében magyar produkció. «A magyar cabaret» mellett egész sereg új és aktuális cabaret-szám, valamint tíz kis darab: dalosjáték, szatira, paródia, vígjáték ad érdekességet a Modern Szinpad műsorának. Ilyenek a «Zsuzsi», «Az apache», «A forradalmi nász» paródia, «A M. I. É. N. K. tárlata», «A jubileum», «Diogenes», «A francia forradalom», «A Filharmonikusoknál» stb. Rendkívül mulatságos az egész előadások végigvonuló «A vajda a páholyban» című Serenissimus-jelenet, mely nem más, mint, hogy a cabaret egyik jeles művésze *Eötvös* Károly élethű maszkjában, a vajda modorában, megjegyzésekkel kíséri az előadást. Nagy Endre cabaretja az *Andrássy*-út 69. szám alatt van, a régi Műcsarnok palotájában.

— Lopások. Özv. Bethlenfalvy Rezsónétől a folyosóról 12 kor. értékű futószőnyeget loptak el. A rendőrség a tettest *Turak* József löcsei szül., 20 éves, munkanélküli cipészegédben kézrekerítette. Turak a szőnyeget 60 f.-ért már eladta. Átadták a járásbírósnak. — *Nehila* János alsósebesi szül., csavargó kocsis *Zavacski* Imre berkocsi-iparosnak istállójából lókefét, kocsikenőcsöt és kocsiskalapot loptott. A tulajdonos azonban tettenérte és a rendőrséghez bekísérte. — *Heitlinger* Lipót sütőiparostól cselédje, *Juscsák* Mária, kenyeret, zsemlyét, kifliket, 4 kgr. lisztet ellopott, és ezeket részben Jernyén lakó szüleinek küldte, részben pedig eladogatta. A kir. ügyészségnek átadták. — *Csislyár* András rovott multú bojtár *Wachmowski* Tivadar bojtár kárára csizmát, bakancsot és tükröt loptott. Valószínűleg Szinyeújfaluba szökött, hol utána a csendőrség nyomoz.

— Gyermeköléssel vádolt nő. A felsővízközi szolgabírói hivatal távirati megkeresésére a rendőrség a délutáni bártfi vonattal Eperjesre megérkezett *Brudnyák* Jánosné topolyai születésű, 20 éves nőt bekísérte, mert gyermeköléssel volt vádolva. A dr. Holénia Gyula városi t. főorvos eszközölte vizsgálat azonban kiderítette, hogy a gyanúsított nőnek egy év óta gyermeke nem született. Ez alapon őt a rendőrség nyomban szabadon bocsátotta.

— Szemgyógyintézet van Miskolcra a csabai-úti szanatóriumban.

— Sárosvármegye közutainak államsegélye címén az 1909-iki állami költségvetés 80 ezer koronát vett föl. Ugyanennyit irányoz elő a kereskedelemügyi miniszter az 1910. évre is.

— A kivándorlás Szepesvármegyében — az ottani alispán legutóbbi jelentése szerint — nagy mérvben emelkedett, a mennyiben a mult év első negyedében 240, a folyó év első negyedében pedig 753, tehát 513 külföldi útlevelel többet állítottak ki. A nagymérvű emelkedést az amerikai pénzügyi viszonyok javulásának és részben az itteni bizonytalan külpolitikai helyzetnek tulajdoníthatni

— Az eperjes-bártfai helyi-érdekű vasút részv. társ. 1908. évi mérlegét 120,039 kor. tiszta nyereséggel zárta, az előző évi 110,472 koronával szemben.

— Tolvaj cigány. *Lakatos* Ferencz telkibányai szül., 19 éves, csavargó cigány a bártfi—hertneki vasúti vonalon 1908. nyarán többféle lopást követett el. Augusztusban a rendőrség Eperjesen őt letartóztatta és a magyararszlaviczai csendőrszék átadta; de onnét megszökött. Most Kassán, hol «Horvát Ferencz» nevet használt, újból letartóztatták és Eperjesre kísérték.

IRODALOM.

Az édesvízi halászat és halgazdaság. A földművelésügyi miniszter kiadásában e címmel egy érdekes és hézagpótló szakmunka jelent meg, melyet a miniszter megbízásából Répássy Miklós műszaki tanácsos írt meg, s mely egy most fejlődő, nagyfontosságú gazdasági águnk legfontosabb kérdéseit ismerteti meg a nagy nyilvánossággal. A könyv az elméleti részek mellett fontos gyakorlati útmutatókat is tartalmaz: 480 oldalra terjed s öt főrészre oszlik. Az első részben az általános tudnivalókat sorolja fel

getegbe, bizonyára nem egy panaszos sóhajtását vitte el a szellő az ő kedves, igazi, régi hazájába... Ott élt ő, a környék védőangyala, a gyengék istápolója, a szegények gyámoltója, a szomorúak vigasztalója és a betegek fáradhatatlan ápolója. A környék minden nyomorultsága odagyülekezett a vár köré és ha megcsörrentek a felvonóhíd nehéz lánczai, Szent-Erzsébet, a védőangyal, kijött az ő gyámoltjai közé, alamizsnát osztogatva szét... és egyszer a kenyér rózsává változott. Ez a csoda itt történt, a Wartburgon... Ahogy így fölfelé haladtam, szinte látni véltem gyenge, légies alakját; itt járt, ezen a helyen egykor nemzeti királyaink ivadéka. A szél befűtta lépteit nyomát; az idő elhomályosította emlékét és teste századok óta nyugszik érczkoporsójában, idegen földön; lelke ha visszatérne régi hazájába, nem találna itt senkit, a kit az övéi közé sorozhatna. Meghaltak ők mindnyájan, az *Árpádok* büszke, hatalmas törzséből... Más idöket élünk, más csillagok járnak.

Ugorjunk át néhány száz esztendőre; ismét nevezetes lakója akadt Wartburgnak. Ezeröttszázhuszonegyet (1521) írtak akkoron. A vén Európa új korszaknak nézett eléje, minden forrott és izzott benne, akárcsak Vezuv kráterjében. És jött egy férfiú, a ki ezt az izzó krátert hatalmas lángtengerre lobbantotta. *Luther Márton*, a reformátor. A mikor a worms birodalmi gyűlés átokkal sújtotta, és emiatt élete is veszedelemben forgott, Böles Frigyes szász választófejedelem alárczosokkal titkon elfogatta és a Wartburgba vitette; ott rejtgette tíz hónapig György

az író, szetes h. közigaz. viszony a halás fejtven, hanem seget írja le l. feltétele szatrol. és me. tési mo gyakor nyaink. tenész melvén csulka, szintája és a p. vár jöv. ságok kezett. ságát. a piszt. szállítás. halásza. de az e. valók, akarjul. különö. tisztas. A hala. történe. menyé. után a. jelleme. fontos. zióját, kedvez. lődése. bolti ár. pedig. minisz.

Torna. csolya. lás. Je. és fon. *Vivó*. nokat, valósít. tére, h. tással. ülést, rátér. kerítte. a kert. volt r. időben. lyabb. gondo. készül. s a k. a mel. függő. okozó. s a h. után. gramt. orsz. a tan. kok. stafét. tatko. az E. ígérke. folyar. zattá. orszá. fehérv. inkáb. bajno. tosab. az E. óhajt. részve. közöt. nehé.

az fró, a második a mesterséges, a harmadik a természetes halászatról szól; a negyedikben a magyar halászati közigazgatást, az ötödikben pedig a külföld halászati viszonyait ismerteti. Az általános részben, mindenekelőtt a halászat szó gazdasági értelmét magyarázza meg, kifejtve, hogy e szó nemcsak a hal kifogását jelenti, hanem minden halhús előállítására irányuló tevékenységet magába foglal. Ezután közérthető módon írja le a halak természetrajzát, halfajtáinkat, elterjedésük feltételeit, állományukat, táplálékukat. A mesterséges halászatról szóló részben részletesen kifejti a tógazdaság és mesterséges halászat fogalmát, ismerteti a haltenyésztési módokat s az eddig nyert tapasztalatok alapján gyakorlati útmutatásokat ad. Vizsgálva hazai viszonyainkat, az alacsonyabban fekvő vidéken főként a ponty tenyésztését javasolja, melylyel együtt, mint melléktermékvény, a fogas-süllő és czompa, valamint a harcsa, csuka, angolna és pisztráng is tenyésztendő. Magas szintjainkon a sebes-pisztráng, a szivárványos pisztráng és a pataki sajblinggal berendezendő tógazdaságoktól vár jövedelmezőséget. Részletesen ismerteti a halgazdaságok berendezését, a halastavak és teletetők szerkezetét, a tavak trágyázási módjait s a trágyázás fontosságát. A pontyos tógazdaság mellett külön leírja még a pisztrángtenyésztést is és felvilágosításokat ad a halak szállítására és értékesítésére vonatkozólag. A természetes halászat kérdését a halászati törvény már szabályozza, de az e törvény keretén túl is vannak még fontos tennivalók, melyeket nem szabad elhanyagolnunk, ha nem akarjuk folyóink halállományát veszélyeztetni. Ilyenek különösen a meder és vízjárás gondozása, a víz természetes tisztaságának megővése és a mesterséges behalásítás. A halászatunk közigazgatásáról szóló fejezetben rövid történelmi visszapillantást tesz, majd az állami intézmények és az állami haltenyésztési tevékenység leírása után áttér a mai halászat tüzetes ismertetésére, külön jellemezvén főbb folyóink és tavaink halászatát. A jövő fontos feladatának tekinti halászati törvényünk revízióját, a halereskedelem szervezését és a tógazdaságok kedvezményezését, mert haltenyésztésünk igazi kifejlődése csak ezek segítségével várható. A tanulságos kötet bolti ára 1 korona, lelkészeknek, tanítóknak és jegyzőknek pedig kérésükre ingyen küldi meg a földművelésügyi minisztérium könyvtára.

SPORT.

— A játszótér bekerítése. —

Tornaünnep május 16-ikán. — Úszófürdő- és korcsolyázópálya-tervek. — Székesfehérvári kirándulás. Jelentőségében messze kiható terveket beszélt meg és fontos határozatokat hozott az *Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület* május 5-iki választmányi-ülése, olyanokat, a melyeket főnállása óta régen óhajt megvalósítani, s a melyek nemcsak az egyesület sportéletére, hanem Eperjes város közérdekére is nagy kihatással lesznek. *Uhlarik* Mátyás elnök megnyitván az ülést, a folyó ügyek s a tagváltozások elintézése után rátér a tárgyalásra kitűzött pontokra. Az E.T.V.E. bekerítette az ifjúsággal közösen használt játékeret. Bár a kerítés tetemes anyagi áldozatába került, szükség volt reá, mert a tér ültetvényei és berendezései utóbbi időben annyi rongálásnak voltak kitéve, hogy komolyabb befektetésre s állandó rendre e kerítés nélkül gondolni sem lehetett. A tér használatára szabályzat készült s ennek alapján fogják az iskolák, az E.T.V.E. s a közönség is használhatni. Készül a tennispálya, a melynek használatát a jelentkezők számától fogják függővé tenni. Minthogy a kerítés 2300 kor. költséget okozott, ennek részben való törlesztésére az E.T.V.E. s a helybeli középiskolák május 16-ikán, vasárnap délután 1/2 5-kor tornaünnepet rendeznek. Az ünnep programja lesz: 1. fölvonulás. 2. Az ifjúság budapesti orsz. tornaversenyének szabadgyakorlati. Bemutatják a tanintézetek. 3. Általános szertornázás, kisebb játékok. 4. Versenyek: az V—VI. és a VII—VIII. oszt. staféta-futása. 5. Az intézetek mintacsapatainak bemutatkozása. 6. Football-mérkőzés a *Kassai Atl. Club* s az *E.T.V.E.* csapatai között. Különösen az utóbbi pont ígérkezik igen érdekesnek, mert a K.A.C. már ez év folyamán legyőzött két budapesti csapatot. Határozattá vált, hogy résztvesz az E.T.V.E. a Magyarországi Testedző Szövetségnek pünkösdkor Székesfehérváron rendezendő orsz. versenyén, annyival is inkább, mert arra csapata, mint az orsz. fúleslabdabajnoka, erkölcsileg is kötelezve van. Az ülés legfontosabb tárgya egy úszófürdő létesítése volt, a melyet az E.T.V.E. játékeretének a malomárok melletti partján óhajt létesíteni. Az eszme már nem új, már tavaly részvénytársaság is volt alakulóban az egyesület tagjai között, de némi fölmerült akadály a megvalósulása elé nehézségeket gördített. Most azonban a tárgyalások

új mederben folynak. A két főgimnázium tanári testülete ugyanis elhatározta, hogy minden tanulójától a fürdőre és korcsolyázásra a beiratáskor, szeptember hónapban 2 koronát szed, és ennek alapján a fürdőt és korcsolyázó-telepet az E.T.V.E. készíti el. Az E.T.V.E. ezen vállalkozásába nem nyereséges üzlet reményében bocsátkozik, hanem tisztán közegészségi és sportszempont vezet. A megvalósulás olcsóságánál és gyakorlatiaságánál fogva mind a két intézmény főleg városunk ifjúságára nézve nélkülözhetlen tényezővé növi ki magát a legközelebbi időn belül. A választmány a tervek megvalósítására egy műszaki bizottságot küldött ki, a melynek tagjai *Dobiás Ede*, *Faragó József*, *Ferbstein Károly dr.* és *Pethe Ferencz* választmányi tagokból alakult. Megvan tehát az alap, a melyen építeni lehet, csak segítsen jóindulatával városunk kicsinyje-nagyja.

— A M. Kárpát-egyesület

Eperjesi Osztályának tavasz-nyári kirándulási programja a következő: Május 9. Kopasz-Strázs. Szervezők: Matherny G. és Theisz A. — Május 16. Sivecz és Pokrivi. Szervezők: Frenyó L. és Schönwiesner J. — Május 22. és 23. Dobsinai jégbarlang. Máj. 31. Kapivár. Szervezők: Bártfán az osztályképviselőség, Eperjesen Holénia Béla. Szervezők: Deák J. és Frenyó L. Jún. 20. Simonka és opálbányák. Szervezők Szutórisz Frigyes és Vöröss S. Júnus 26. és 27. Dunajec. Szervező Faragó J. Jún 27. Szinyelipóci völgy. Szervezők: Holénia B. és Vöröss S. Júl. 11. Lissza. Szervezők: Kisszebenben Krayzell M. és Marschalkó V. osztályképviselők, Eperjesen Frenyó L. Jún. 25. Tarkóvára és Hönig-vára. Szervezők: Berzeviczy E. és Uhlig A. Aug. 22. Jakabfalvi Simeny. Szervező: dr. Szlávik M. Aug. 29. Bártfa, Bártfa-fürdő, Zboró. Szervezők: Eperjesen Vöröss S., Bártfán az osztályképviselőség. Szept. 12. Viszokahola. Szervező: Szutórisz Fr. Szept. 17. Nagyszalóki csücs. Szervező: dr. Szlávik Mátyás. E hivatalos kirándulásokon kívül lesznek olyan kirándulások is, a melyeket a választmány tagjai saját kezdeményezésükre rendezni fognak. Az összes kirándulásokot ajánljuk a természet szépségeért lelkesedő tagtársak szives figyelmébe. A főntebb kijelölt, esetleg a többi kirándulásokra vonatkozó részletes tudnivalók is a központi iroda kirakatában, néhány nappal a kitűzött határidő előtt, ki fognak tétetni. A központi iroda előtt, a hirdetési tábla fölött kitett jelzőtábla a kirándulás megtartását jelzi.

— A M. Kárpát-egyesület

Eperjesi Osztálya, a diákturistaság előmozdítása céljából, egy 30-, egy 25-, és egy 20-koronás pályadíjat tűz ki. A pályázók 1909. nyarán Sáros megyében valamint a Magas-Tátra vidékén, vagy akár csupán Sáros megyében, diáktársakkal szövetkezve, túrokat (lehetőleg gyalog) tartoznak tenni. A kirándulás szervezője csak az Osztály tagja lehet. A pályázatban az úti-társak is résztvehetnek, ha az Osztály tagjai; sőt más alkalommal ők is szervezhetnek kirándulást. Minden szervező az ő csoportjáért felelős. A kirándulás szervezője a szervezett társasággal mindenegyes kirándulás megkezdése előtt az Osztály központi irodájában lelentkezik, hol útikönyvecskét kap, a mely, a szükséges adatokkal ellátva, úgy a kirándulás szervezőjének, valamint a bejegyzett társaknak igazolásul és ajánlásul szolgál. A kirándulások minden lényegesebb vonatata az osztályképviselők, községi előjárók vagy fűrdőigazgatóságok által igazolandó. A főnt megjelölt három díj elosztásánál megtett út mineműsége, nagysága, a kirándulásokban résztvevő társaknak a száma és a pályázónak az út tapasztalatairól, benyomásairól szóló útleírás kiválóssága lesznek irányadók. Az útleírások az Osztály tulajdonát teszik. A diákturisták számíthatnak az osztályképviselők, hatóságok és fűrdőigazgatóságok jóindulatú útbaigazítására és támogatására (lakás és olcsó ellátás tekintetében), de szükséges, hogy kellő útipénzzel legyenek ellátva, nehogy bárkinek is terhére legyenek. A pályázat 1909. okt. végén jár le, a mikor is a pályázók a megtett túrokat igazoló írásaikat (útkönyvecskéjüket) és útleírásaikat az Osztály elnökségéhez juttatják. A díjakat a választmány ítéli oda s a pályázat eredményét a közgyűlés hirdeti ki. Eperjes, 1909. ápr. 30-ikán. *A választmány.*

— A M. Kárpát-egyesület

Eperjesi Osztálya ápr. 25-ikén *Uhlarik* Mátyás elnöke mellett tartotta tavaszi választmányi gyűlést. A ügyvivő-elnöknek abbéli jelentése, hogy a kassa-oderbergi vasúttársaság az eperjesenyiczei megállóhely összes költségét (kb. 3000 kor.) az Osztályra hárítja, sajnálatos tudomásul szolgált. Ez az ügy azonban még nincs befejezve. Annál nagyobb örömmel fogadta a választmány azt a jelentést, hogy az Osztály az ezidénre tervezett 4 turistaestélyt megtartotta (Budapestben, Eperjesen, Kisszebenben és Bártfán), s hogy mindannyian igen jól sikerültek; a választmány nagy

elismeréssel adózik a vezetőségnek s köszönetet szavaz úgy a rendezőknek, mint mindazoknak, a kik az estélyeken szerepelni szivesek voltak s a nagy siker eléréséhez hozzájárultak. Az eperjesi nyaralás dolgában a közönséghez intézett felhívásnak nem volt meg a várt eredménye, a mennyiben csak 8 lakást jelentettek be. Ez okból a választmány nem is indít e dologban külön mozgalmat, de azon lesz, hogy ezeket a lakásokat, kivált, ha kerthasználat jár velök, alkalomadtán felhasználja. A diákszállóra vonatkozó s közfelfélt hirdetés nyomán ezidén már több intézet érdeklődik a megye nevezetességei iránt, a nyiregyházi polgári leányiskola és a budapesti X. kerületi áll. főgimnázium pedig már bejelentették idejövételüket. Ezt a jelentést is nagy örömmel fogadta a választmány. Az Osztály sokoldalú és közhasznú munkássága nyomán a választmány ezúttal is abban az örvendetes helyzetben volt, hogy 22 új tagot fölvehetett az Osztály kötelékébe; ez új tagok között üdvözöljük elsősorban dr. Vályi János, gör. kath. püspököt, a ki 100 koronával alapítotagnak lépett be; rendes-tagok lettek: Beszkid Antal ügyvéd, Both Tamás ügyvéd, Floegel A. hivatalnok, Govrik S. tanár, Hamborszky Béla ügyvéd, Hauptmann Gusztávné, dr. Kenéz Sándor ügyvéd, Klobusiczky Béla tisztviselő, dr. Mosászky Jenő tisztviselő, Moyzes Miklós tanár, Perényi Vilmos tanár, dr. Réz Mihály jogtanár, Saguly József tanár. Ezekhez járul Bártfán 5 új rendes-tag; családtagokul fölvetettek: Floegel A.-né, Hauptmann E. és Moyzes Miklósné. Az Osztálynak e gyarapodása mindenestre igen örvendetes. Kívánatos is, hogy a gyarapodás folytonos legyen. A választmány megállapította egyúttal a kirándulási programot; ezt lapunkban külön közöljük. A kirándulási programot az ezidei Tájékoztatóban az összes tagok megkapják. Továbbá elhatározta a választmány, hogy a diákturistaság fejlesztése céljából 75 koronát szán pályadíjakra. Az erre vonatkozó felhívást lapunkban szintén közöljük. Ugyanez a központi iroda kirakatában is ki van téve. A választmány végül tudomásul vette, hogy az elnökség a megye északi részére vonatkozó útirajz-pályázatot már kihirdette.

Eperjesi

Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Helyettes rovatvezető: *Faltin Géza* egyes. jegyző.

Tornatanárok és ifjúságunk

figyelmébe. Közélg a májusi tornaverseny ideje, melyen még az elmúlt évig bizony sok külföldi ruhát viselt ifjúságunk. Mi megragadunk minden alkalmat arra, hogy a hazai iparnak biztosítsuk a hazát és ifjúságunk ne parádezzon a világ csúfjára osztrák gunyában. Felhívást intéztünk a hazai összes középiskolák igazgatóságához (melyet alább közlünk), hogy ifjainkat kíméljék meg a multak szegényétől. Mit használtunk ez irányú ténykedésünkkel a hazai iparnak, majd elváltak, de reméljük, hogy tornatanáraink lassankint mégis hozzászoknak a hazai tornaczikkekhez. Tőlük függ egyedül, kell-e szegyenkeznünk továbbra is a külföld előtt. Ha nemzeti ünnepeink alkalmával is a külföldre szórjuk pénzünket, a végpusztuláshoz hamar elérkezünk. *Az eperjesi Sorompó-Ligának is szent kötelessége itt helyben minden lehetőt megtenni, hogy felhívásunk meghallgatásra is találjon!* Felhívásunkat közléteszük íme: «Igen tisztelt Igazgató úr! A T. Sz. — M. V. E. egyik feladata, hazai zsonge iparunknak megvédése és pártolása. Évek óta hirdetjük az ígét és örömmel tapasztaljuk, hogy kérésünk nemesen gondolkozó honfitársainknál meghallgatásra talál. Ez évben a márczius idusának és más nemzeti ünnepünknek megünneplése tárgyában kiadott felhívásunk kapcsán tisztelttel irányítjuk igen tisztelt igazgató úr figyelmét arra a körülményre, hogy a rendezendő országos tornaünnepély szintén alkalmas adna arra, hogy eszménket a nemzet ifjúsága körében terjeszthessük. Hogy minő alkalmakkor és milyen módon fejtené ki tevékenységet a mélyen tisztelt Tanári Testület, abba nem szabad beleavatkoznunk, kötelességünk azonban nagybecsű figyelmüket az iparpártolásnak egyik gyakorlati részére felhívni. Tudomásunkra jutott ugyanis, hogy az egyöntetű torna-öltözékek megszerzése végett külföldi gyárak és cégek ügynökei tesznek a tanintézeteknek ajánlatokat, már pedig ezen a téren iparunk a legkényesebb igényeknek is megfelelő termékeket szállít. Ezért tisztelttel hívjuk fel nagybecsű figyelmüket, illetve kérjük az igen tisztelt Tanári Testületet, méltóztatásuk oda-hatni, hogy a tornaöltözékeket kizárólag hazai gyárainkban rendeljék meg. E gyárak és cégek közül a következőket ajánljuk: Plöck és Haas Andrásy-út 13. Az összes ruházati felszerelések. Első gyulai kötött és szövött iparúgyár Gyulán. Harisnya. Első magyar

szövő- és kötőgyár Vác. (Fiók-telepek: Igló, Kőszeg, Rohonc, Selmezbánya.) Harisnya, tornaing. Sipos A. Gyula kötszövő- és harisnyakötőgyára Kassa. Harisnya. Spanraft György Kassa, Fő-u. 48. Harisnya. Deutsch J. és Társa. Harisnya. (Képviseli Berger Béla, Dorottya-utca 6.) Első magyar szövőgyár Zugló. (Képviseli Pető Tivadar, VI., Szondy-u. 62.) Tornaingek, kötött nadrágok. Abban a biztos tudatban, hogy hazafias törekvésünk a mélyen tisztelt tanári karnál méltánylásra talál, maradtunk a T. Sz. — M. V. E. nevében, hazafias üdvözléssel: Dobecski Sándor, ügyvivő tanácsos Gr. Somssich Tihamér, társelnök.

= IDEGENFORGALOM =

Eperjesen, **BERGER** szállodájában
1909. évi május 3-ikától 7-ikéig.

Weisler József utazó Budapest, Obmann József jogh. Cservenka, Haasz Salamon keresk. L.-Szent-Miklós, Krausz Miksa utazó Bécs, Beresényi Bertalan becső Budapest, Komlós Manó utazó Budapest, Widder Samu utazó Budapest, Huszár Béla utazó Budapest, Barber József utazó Budapest, Szieberth Rezső utazó Bécs, Spielmann Ábrahám keresk. Tarnow, Deutsch Vladimir utazó Budapest, Lindner Lipót utazó Budapest, Kohn Lajos utazó Győr, Kalap József utazó Budapest, Weintraub Márton utazó Bécs.

Bluz-selyem

1 kor. 15 fillértől méterje — leg-utóbbi újdonságok! Postadjímentesen és már megvásárolva házhoz szállítatik. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

Felelős szerkesztő: **Dr. Obetkó Dezső**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és közsvenynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.
E forrás kiváló tulajdonságai:
Húgyhajtó hatása.
Kellemes ízű. Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palack	32 fillér.
1/2 literes palack	40 „
1 literes palack	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/3 literes palack	6 fillér
1/2 literes palack	7 „
1 literes palack	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Magyar királyi államvasutak menetrendje.

Érvényes 1909. május 1-jétől.

Az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt a vastagabb számok jelzik.

Oda		Budapest—Miskolcz—Kassa.		Vissza	
6 ⁵⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—
6 ³⁰	8 ¹⁰	1 ⁵⁰	2 ¹⁵	8 ¹⁰	10 ¹⁵
10 ¹⁰	12 ⁴⁵	5 ¹⁴	5 ³⁸	1 ⁰⁷	3 ¹²
10 ¹⁶	1 ⁰⁵	5 ²⁶	6 ⁴³	1 ³⁰	3 ⁵¹
11 ⁴⁴	3 ³⁹	7 ⁰⁰	9 ²⁵	4 ⁰⁸	7 ⁰⁵
12 ²⁰	4 ²⁰	7 ¹⁰	10 ⁴⁰	5 ²⁰	7 ²²
1 ⁰⁹	5 ²⁷	8 ⁰⁵	11 ⁴⁰	6 ²³	9 ⁰⁰
1 ²⁰	5 ³⁷	8 ¹⁵	—	7 ³⁶	—
2 ¹⁵	6 ³⁵	9 ²⁵	—	8 ³⁸	—
3 ⁰⁰	7 ¹⁵	—	—	9 ²⁵	—

Berlini államvizsgálati bizonyítvánnyal bíró okl. nyelvtanárno tanít

francia és angol nyelvet.

Tandíj: egyéneként való tanításnál óránként 2 korona, csoporttanításnál — Berlitz-módszer szerint — havonként 10 korona. Fő-utca 49, II. em., balra.

Árverési hirdetmény.

Sárosvármegye Kishárs községében — a m. kir. földművelésügyi miniszter úr 1909. március 3-ikán kelt 2532. sz. engedélyével — a kishársi volt úrbéresnek tulajdonát képező 16-7 katasztr. hold erdőterületen kijelölt 2407 drb, mintegy 3019 58 m.² luczfenyő épület- és haszonfa, valamint 10—19 cm. vastag luczfenyő, 623 darab rúdfára becsült fenyőfa Kishárs község bírói házában

1909. május 24-ikén délután 1 órakor szó- és írásbeli nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 20,085 kor.

Bánatpénz 2009 kor.

Becsáron alul a fatömeg el nem adható; utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be az árverező-bizottság kezeihez.

A részletes árverési és szerződési feltételek, valamint a becsjegyzék az eperjesi m. kir. járási erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Kishárs, 1909. március 3.

Csanda Péter,
úrbírói elnök.

Flórián-utca sarkán kávéházi helyiség

s az I-ső emeleten

≡ **3-szobás lakás** ≡
augusztus hó 1-jétől kiadó, esetleg az egész ház eladó.

Czeméthe-fürdön 3 szoba kiadó.

Bővebbet Fő-utca 10. sz. a.

Földszintes ház.

Eperjes, kálvária-úti hegyikert 59. szám, melyben 3 szoba, 2 konyha, pincze és fartyó van — kerttel együtt — szabad kézből eladó, esetleg bérbeadó.

Bővebbet Merényi Sándornál, Szél-utca.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartalékalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja
Fő-utca 45. (saját házában)

foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET

jelenleg **4%-kal netto** kamatoztat.

(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánságra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: { délelőtt 8¹/₂—12-ig.
délután 2¹/₂—4 „

Esszenciákat

szállított kiváló minőségben, bármilyen *szeszitalok, inom táblalikörök és specialitások* azonnali biztos elkészítéséhez. Ezenkívül ajánlok vegyileg tiszta

≡ **80%-os** ≡
eczetesszenciákat

pikáns erős eczet előállításához. Receptek és falragaszok ingyen mellékeltenek. — Árlapok bérmentve.

Carl Philipp Pollak

Szolid, szakavatott kép- esszenciák gyára
: viselők kerestetnek! : PRAG, Mariengasse 18.

Ki

önmagát vagy gyermekeit

köhögés,

rekedtség, hurut- és nyálkásodás, torokhurut, görcs- és hökhuruttól meg akarja óvni, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

≡ **KAISER-féle** ≡
MELL-KARAMELLÁKAT

3 fenyővel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagok ára **20** és **40** fillér, doboz **80** fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

czukrárszék- s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL

fűszer- és csemege-kereskedésben EPERJESÉN.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

A vetési idény előrehaladta folytán nagyobb mennyiségű, **legelsőrendű**, államilag ólomzárolt

lóheremag

készletem maradt fenn, a mit mélyen leszállított áron: 100 kgr.-ként **75** forintért franco ottani vasútállomás, készpénzfizetés mellett (hitelképes gazdáknak **5¹/₂%** kamat-megtérítéssel váltó ellen pr. szeptember 1.) ajánlok a m. tisztelt gazdaközönség figyelmébe.

Kívánatra mintázott ajánlattal is szolgál

Klein Vilmos Fia

vetőmagkereskedése — Szatmár.

KASSÁN

Nyulászi Béla

sorsjegyüzletében, Fő-u. 12,

nyerték az elmúlt osztálysorsjáték

➡ **legnagyobb nyereményét:** ➡

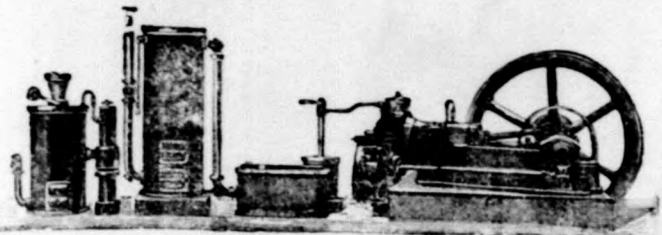
602,000 koronát a **102,565.** számú sorsjegyre.

Sorsjegyek az I-ső osztályhoz kaphatók:

Egy nyolezad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész
1.50 K.	3.— K.	6.— K.	12.— K.

Húzás: május hó 19-ikén és 21-ikén.

➡ Megrendelés legczélszerűbb postautalványon vagy levelezőlapon. ➡

Osers és Bauer kizárólagos **MOTORGYÁR**
 Bécs, XX., Dresdnerstr. 61—63.
 Magyarországi fióktelep:
 Budapest, Podmaniczky-u. 18.

SZIVÓGÁZMOTOROK.
 A jelenkor legolcsóbb üzemű, 2—3 fillér üzemköltség óra-lőerőnként.
 Elismert elsőrendű, szolid gyártmány. 1000-nél több telep üzemben.
 Szivógázmotoraink a többek között a következő helyeken tekinthetők meg üzemben:
 László Károly Nagyhódos, Szatmár mellett, 35 HP, domahídi Domahídy Sándor Domahída, 16 HP, Takács Imre Hevespástoró, 60 HP, Rosmann Samu Mocs, Kolozs m., 40 HP, Jung Antal Csanádapátfalva, 30 HP, Herczeg József Magyarbánhegyes, 30 HP. szivógáztelep.

Benzinmotorok. Benzinlokomobilok.

Értesítés.
 Elhunyt férjem vezetése alatt állott régi, jóhírnevű **kályhás-üzletet** továbbfolytatni óhajtván, annak **vezetését** az ipartörvény által megkövetelt minden kellekkel és szakértelemmel bíró **üzletvezetőre** bízom.

Midőn ezt üzletfeleim szives tudomására hozom, pártfogásukat magam részére továbbra is kikérem s pontos és gyors kiszolgálásukról előre is biztosítom, vagyok

Eperjes, 1909. évi május hó,
 kész szolgáljuk: **özv. Glatz Jánosné.**

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-árúháza
 Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)
 Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet *szilárdan dolgozott* butorokból, minden, most használt fában és *styben*, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből,

luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdívanók, ottománok és mindennemű *matracokból*; úgyszintén elvállalunk mindennemű *díszítési és kárpitosmunkákat* is. Továbbá nagy raktárt tartunk *szőnyegek- és függönyökben.*

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint *teljes menasszonyi berendezéseket* úgy *helyben*, mint *vidéken*

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített *külön osztályt* **tömörfa (massiv) butorokban,** a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a *kizárólagos elárását*, illetve *képviseletét* **Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék** részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlíható ez a *tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák* berendezésére.

➡ **Képes árjegyzék kivanatra bérmentve.** ➡

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 38—48° C fokú hévízzel.
 Budapest, Ruttkai fővonalon gyorsvonat-megállóhely. Javallatok:

REUMA KÖSZVÉNY

üzleti és izomreumás megbetegedésnél, ischias, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, accema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzatási kúrák, villamosítás, masszázs, uszoda és hidegvízgyógykezelés. — Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tátrahegység egyik remek fensikján és így megbecsülhetetlen mint légygyógyhely is, nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn tennis. Álandó előkelő úri közönséggel.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól.
 50% engedmény.
 Képes prospektussal és fölvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

HERKULES MOTOR VALLALAT
 BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
 TELJES JÓTÁLLÁSSAL
 ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
 ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR
 ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

**Nádparipa-
 liliomtej-szappan.**

Legenyhébb szappan üde arcbőr biztosítására és szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee“ kéveköti aratógép,
- „Milwaukee“ marokrakó aratógép,
- „Milwaukee“ fűkaszázó gép,
- „Milwaukee“ acélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee“ köszörülőgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve

megbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta postafiók 121. sz. intézendők

a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

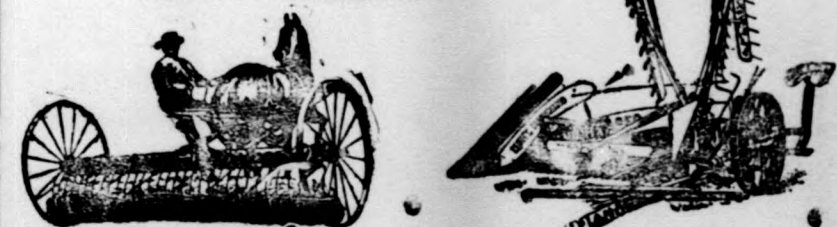
Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

- „PLANO“ kéveköti aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszázó gépek,
- „PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO“ köszörülő gépek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.

Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Műkertész.
Bármennemű kerti és sírkerti munkát elvállal
Novák Ferencz
:: műkertész ::
Eperjes, Árok-utca 18. sz.

Jég kapható naponta reggel 5-7 óráig
GELLÉRT sörraktárában
Kassai-út 9. (Sörház.)
Ugyanott naponta friss Korona-sör.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósberszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszólési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökere gondozására és apólasa a nagy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.
Fő-székhelye:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósberszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszólési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökere gondozására és apólasa a nagy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.
Fő-székhelye:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
egy régiónak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszuznál és meghűléseknel, bedörzsölésével, sole-keppen használva.
Figyelme-tetés. Silány hamisítványok miatt beuórszólásokor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszolván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török lözsef gyógyszerésznél, Budapest.
D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Juste équilibré
(Eperjesen 1896)

SCHLEICH Dr. TANÁR
KÉSZÍTMÉNYEINEK TERJESZTŐ TÁRSASÁGA
szöv. korl. fel.
BÉCS. I., Karlsplatz N° 3
A tudomány mai állása szerint a BŐR-és TESTÁPOLÁSÁRA a LEGKIVÁLÓBB KÉSZÍTMÉNYEK:
Schleich dr. tanár **BŐRKREMJE**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTA-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **MÜVIASZ-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTÁJA**
Kapható gyógyszerertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb. Úgyelni kell a beuórszólásokor arra, hogy minden csomagon rajta legyen ez a védőjegy és a föltaláló aláírása.

== Raktár ==
Eperjesen:
Pálesch Árpádnál.

== Raktár ==
minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerüzletben.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

GÁNÓCZ GYÓGY-FÜRDŐ
Szepesmegyében, a Kassa-oderbergi vasút fővonalán, Poprádfelka állomástól 30 perc.
— Posta, vasút, telefon és csendőrs helyben. —
Füüdőidény május 15-től szeptember 15-ig.
Rendkívüli szénsavtartalmú, 24-fokú természetes hévízzel, mely most újból lett vegyelemzve és a fürdőtelep újonnan vízvezetékkel látva. Férfi- és női tükörkádúfürők masszázsszal és hideg gyógymód alkalmazása. Ajánlatos reuma-, köszvény-, ischiás-, szeges savbajok-, gyomorhurut-, emésztési bántalmaknál, vészegénységnel, női bajoknál, sőt izomhűléseknel, görvényes bántalmaknál és angolkornál felülmulhatatlan és egyedüli. Szobárák naponta 1.20 koronától feljebb. Házilag kezelt kintinó, jó, izletes és olcsó ellátás. 1909. évben újonnan épült és modernül berendezett kintinó és olcsó söter konyha.
— **À la carte és table d'hôte.** —
Elő- és utóidényben tetemes árendemény. Állandó fürdőorvos. Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld a **Füüdő-gondnokság, Gánócz, vagy a Menet-egyháza, Budapest, Vigadó-tér 1. szám.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váozi-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gözcséplögépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplögépek, löhere-cséplök, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyójtók, boronák,
sorvetögépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

CARL KRONSTEINER-féle,
az idő viszontagságainak ellentálló, kalk-
façade-festékek 50 színárnyalatban, kilója 2-4 fillértől feljebb.
Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul.
:: Egyedül czélszerű mázóanyag már festett façadeokon. ::
Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek
mosható, egyszeri mázóással fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel bevonva lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likacos. Belső helyiségek, faéptmények, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.
:: Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül. ::